

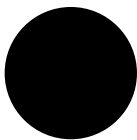
Laura Hormans

Mohamed Hadj

Karima Moussaoui

REPORTER VOOR EEN DAG

Laura Hormans

Laura Hormans

Er zijn talloze manieren om Brussel te ontdekken. In deze krant, waarvoor vijf jonge Brusselaars een dag lang hun stad onder de loep namen, kozen we voor een onrechtstreekse aanpak. We maakten immers een omweg langs Europolialand Brazilië en keken in de spiegel die Rio de Janeiro ons voorhoudt, aan de andere kant van de wereld. Natuurlijk is Brussel Rio niet, net zomin als België Brazilië zou zijn. Maar door iets over een vreemde stad te leren, zo redeneerden we, konden we ook iets opsteken over onze eigen stad, en daarmee over onszelf. Met dat uitgangspunt trokken de leerlingen van 5 Foto van het Koninklijk Atheneum van Anderlecht erop uit. Eerst in Rio, een virtuele oefening uiteraard, vervolgens in Brussel, waar we écht de straat opgingen. De schakel tussen beide was het kunstencentrum Wiels, in Vorst, dat ons voor de workshop zijn fraaie lokalen ter beschikking stelde.

...

Laura Hormans

Waarom Brazilië? Naar aanleiding van Europalia haalde Wiels grafisch ontwerpster Annelies Vaneycken in huis. Als ‘Reporter sem beiras’ (‘Reporter zonder oevers’, zou je kunnen zeggen, ‘zonder grenzen’ ook) trok Annelies maanden lang de favela’s van Rio in. In het vage overgangsgebied tussen wildbouwwijken en gestructureerde stad hing ze muurkranten op die ‘ander’ nieuws brachten: niet het eeuwige geweld en bloedvergieten, wel tastbare stillevens, vergezeld van uit het leven gegrepen teksten.

Waarom denk je als je aan Rio de Janeiro denkt? Voor ze de installatie ‘Reporter sem Beiras’ ontdekten, maakten de leerlingen een korte reis in hun verbeelding. Gewapend met land- en stadskaart, een paar computers, het internet en een handvol brochures maakten de jongeren kennis met de ruimtelijke en sociale geografie van de Braziliaanse stad. Ze leerden hoe een eeuw geleden de eerste favela’s ontstonden, hoe migranten uit het Noordoosten naar de rijke stad aan de Baai van Guanabara trokken en er de heuvels inpalmden, klaar voor een nieuw leven. Hoe de *Nordestinos* van toekomst droomden, maar hoe armoede, geweld en uitsluiting veel dromen fnuikten.

Maar hoe lees je die uitsluiting uit het straatbeeld af? En omgekeerd: waar zitten de sprankels hoop? De creativiteit en het optimisme waarmee een mens zichzelf en zijn buurtgenoten weer perspectief geeft?

Van Brussel naar Brazilië en van Brazilië naar Brussel. Dat wij het hier hoe dan ook veel beter hebben dan de burgers op de *morros* in Rio, vonden de leerlingen. En dat de armen in Brazilië boven wonen, de rijken beneden — net andersom als in Brussel dus.

Na een inhoudelijke discussie met Annelies, met leraar Eric Gijssen (die sociaal werk deed in Brazilië) en met mezelf (ik schreef als De Morgen-journalist een boek over het land) waren de jongeren klaar om ook hier de straat, *a rua*, op te gaan. Elk gingen ze, een fototoestel in de hand, op zoek naar situaties of mensen die hun iets over Vorst vertelden, met name de buurt van de Wielemans-Ceuppenslaan. Met onbekende mensen praten, vertrouwen wekken, de eigen schroom overwinnen, relevante vragen stellen en een scherp oog ontwikkelen: voor Anthony, Karima, Laura, Mohamed en Tolga werd het een korte maar krachtige oefening.

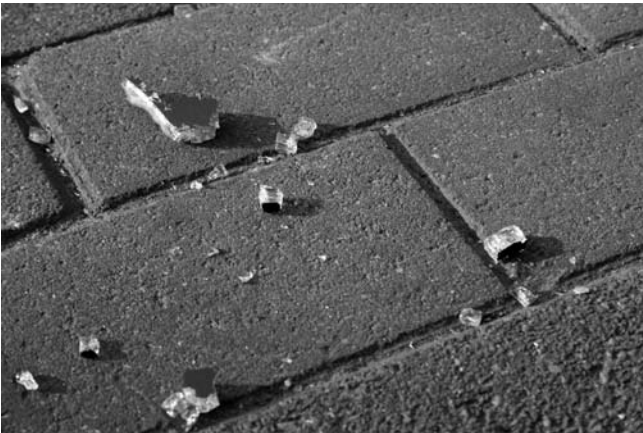
Aan het eind van de middag, terug in Wiels, bekeken en vergeleken we het gesprokkelde materiaal. De leerlingen zetten hun waarnemingen op papier en kozen er een foto bij, of vertrokken van het beeld om dat in taal om te zetten. Als afsluiter bedachten ze de titel voor hun krant. Er kwamen meerdere opties ter sprake, maar in een zonneklare verwijzing naar ‘Reporter zonder grenzen’ kozen ze uiteindelijk voor ‘Reporter voor een dag’. Het resultaat heeft u in handen.

Lode Delputte

Karima Moussaoui

Mohamed Hadj

Mohamed Hadj

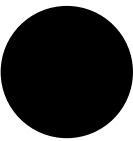

Laura Hormons

Mohamed Hadj

GRAFFITI ZORGT VOOR WANTROUWEN

Het was een mooie dag in Vorst, maar ik vond dat het nog mooier kon. De graffiti op de rolluiken van een klein appartement stoorde mij. Dat is blijkbaar niet het geval voor iedereen. Een oude man, die huurder is, vertelde mij met een beetje wantrouwen dat hij het hoofd niet meer had om zich nog te storen aan graffiti. Als arbeider met pre-pensioen van een chemische fabriek in Vilvoorde, leeft de man al vijf jaar in Vorst. En neen, hij heeft geen problemen met graffiti. Hij zei dat hij er niet door gestoord werd. Hij leeft toch maar achter zijn rolluiken. ‘Dit zijn zaken voor de eigenaar’ zei hij.

Er hangt een bepaald wantrouwen in de straat. Dat zag ik bijvoorbeeld ook toen ik een vrouw ging ondervragen over haar wijk: ze zei dat ze geen tijd had om te praten en liep jammer genoeg snel verder. Ik had nochtans graag een praatje met haar gemaakt. Misschien had ze me wel iets spannends verteld.

Mohamed Hadj

Tolga Boz

VEEL HUIZEN TE KOOP, GEEN KOPER

Ik ben op stap gegaan in Vorst, en zag daar een zeer oud huis dat bijna aan het verkrotten was. De bewoners, een familie, hadden moeten verhuizen. De ouders hadden een affiche geplaatst op hun raam, om te laten zien dat ze het huis verkochten.

Jaren lang hebben deze mensen gewacht op iemand die aanbelde om hun huis te kopen. In 2009 heeft de gemeente het huis dan gekocht. Nu, in 2011, woont er nog steeds niemand in.

Ik ben gaan vragen aan mensen die in de buurt wonen wat ze van hun straat vinden. Zij antwoordden dat de straat erg vuil was, dat er veel racisme was en dat niemand hier een huis wou kopen. Dat komt door de reputatie van de straat.

Tolga Boz

HET GEBEURT NOG ALTIJD...

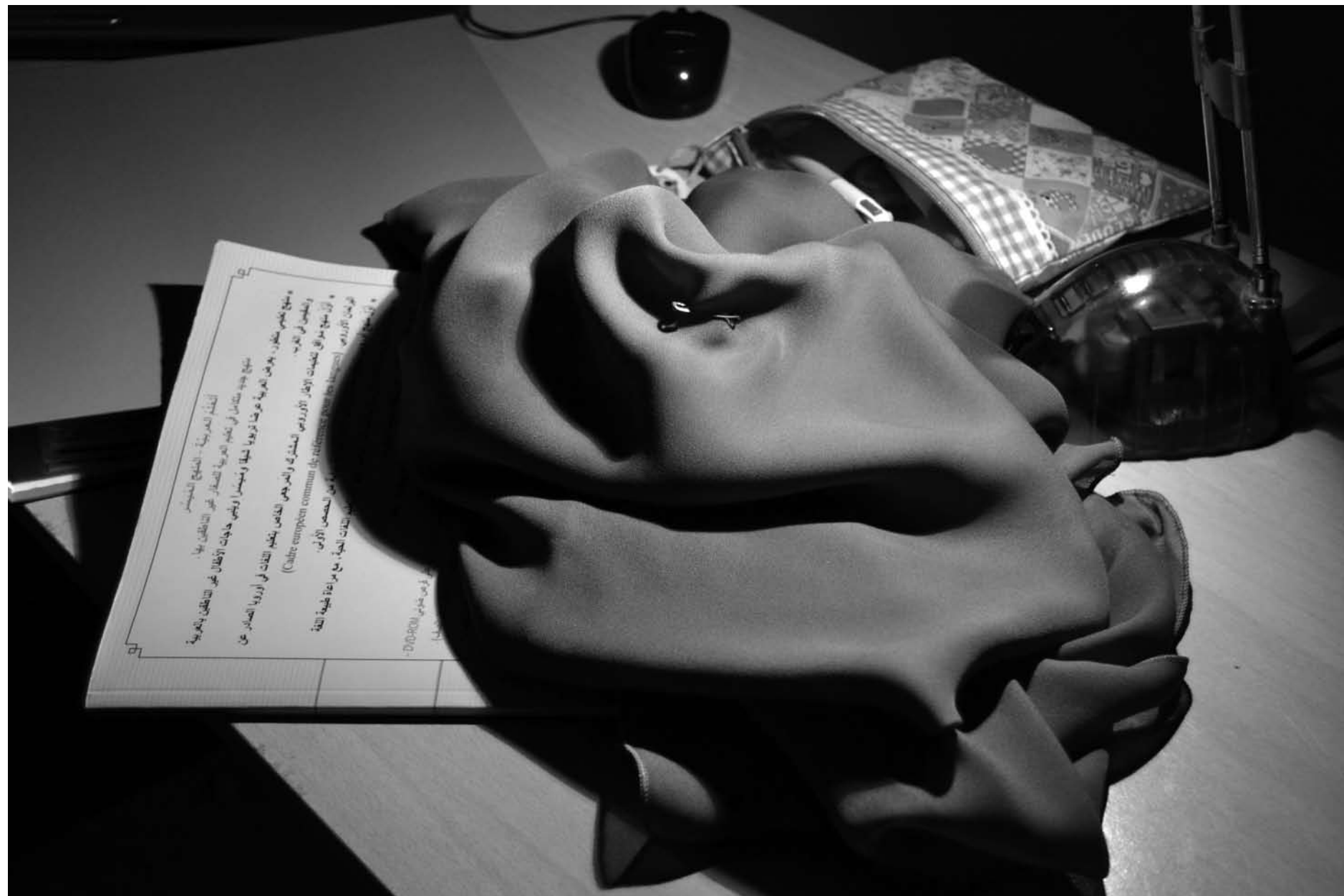
Als ik naar het verhaal van deze mevrouw luister, dan ben ik blij dat ik in Brussel woon en niet in Luik. Fatima is 25 jaar oud en vertelt me dat ze veel discriminatie heeft meegemaakt in de stad aan de Maas. Daar woonde ze vroeger en ging ze naar school, zoals elke jonge vrouw. Fatima was een heel vrolijk meisje, iedereen apprecieerde haar zoals ze was.

Maar op een dag besloot zij om een hoofddoek te dragen. Toen begonnen de problemen. De leerkrachten behandelden haar anders. Fatima was niet veranderd, ze was nog altijd hetzelfde vrolijke meisje. Maar de mensen rondom haar veranderden wel. Ze werd ook geconfronteerd met Skinheads, die haar met de dood bedreigden. Ze werd aangevallen door die mensen, maar gelukkig zonder veel erg. Toch ging het echt heel ver, gewoon omdat ze een stukje stof op haar hoofd had.

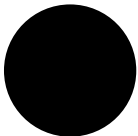
Toen ze naar Brussel verhuisde, na haar middelbare studies, merkte ze een groot verschil. Fatima vindt dat de Brusselaars het gewoon zijn om met andere culturen te leven.

Ik vind dat wat er in Luik met haar gebeurde, schandalig is. Hoe moet Fatima zich gevoeld hebben? Ze voelde zich niet meer veilig. De leerkrachten in Luik hadden haar niet anders moeten behandelen, toch? Ondanks onze verschillen zijn we allemaal gelijk, met of zonder hoofddoek. We zijn allemaal gelijk, in Brussel, Luik of waar dan ook.

Karima Moussaoui

Karima Moussaoui

VINTAGE BENZINETANK

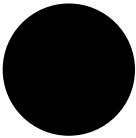
Toen ik dit benzinestation zag, ben ik direct gestopt om er een foto van te nemen. Eerst zag ik die vuile, oude tanks, dan het gele prijsbord dat daar hing en dat bijna leek te willen vallen. De benzinetank leek op wat je ook in films ziet, oude pompen, alleen in de woestijn. Het was een vermoeide en oude benzinetank, midden in een drukke en kleurrijke straat vol mensen, trams en auto's. Het leek alsof de tijd trager vooruitging in het tankstation dan in de rest van de straat.

Toen ik sprak met de mensen die er werkten, konden ze me niet antwoorden, noch in het Nederlands, noch in het Frans. Ze stuurden me dus bij hun baas. Toen ik zijn kantoor binnenstapte, zag ik hetzelfde als wat ik in de rest van het tankstation zag, iets uit een andere tijd: er stonden alleen een houten bank en een oude computer. Toen ging ik met de baas spreken, en hij zei mij dat ze per auto die ze wassen tien tot twaalf euro verdienen. In het kort, ik heb een benzinestation in Vorst gezien.

Anthony Rits

Anthony Rits

DINSDAG 22 NOVEMBER 2011

Als je eens goed rond kijkt wanneer je op stap gaat in de stad, dan merk je dat er veel afval ligt. Gelukkig dat er vuilnismanen zijn, anders wordt Brussel een oceaan van afval. Wat ik gehoord heb van twee vuilnismanen die ik tijdens mijn wandeling in een schaduwrijke straat ontmoette, is dat ze elke dag onze stad schoonmaken. Kunnen we dan niet één dag als prope-re mensen leven? Zelfs niet één dag onze stad schoon houden? Wat we ook vaak merken is dat de arme wijken vuiler zijn dan de rijke. Arme mensen hebben natuurlijk minder tijd. Rijke mensen letten beter op hun wijken. Die kunnen ze proper houden omdat ze juist rijk zijn. Moeten arme mensen dan maar hun plan trekken? Ik vind van niet. Iedereen moet gelijk worden behandeld, zowel rijke als arme mensen.

Laura Hormans

Laura Hormans

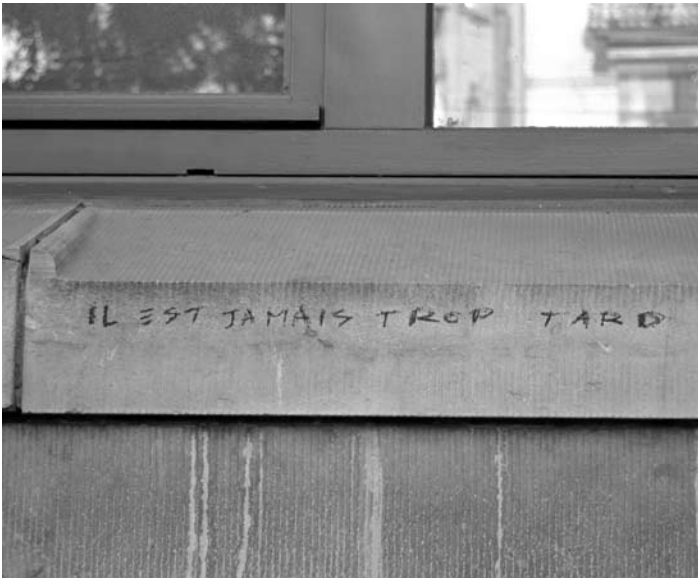
Laura Hormans

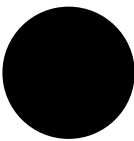
Tolga Boz

Anthony Rits

Karima Moussaoui

REPORTER VOOR EEN DAG

Deze krant, **REPORTER VOOR EEN DAG**, laat het resultaat zien van een gelijknamige workshop. Daarbij leerden Brusselse jongeren, leerlingen van het 5de jaar Foto van het Koninklijk Atheneum van Anderlecht, verslag uitbrengen over de sociale realiteit in een wijk in de hoofdstad. De workshop was een initiatief van Lode Delputte en Annelies Vaneycken en vond plaats op 22 november 2011 in WIELS, dit naar aanleiding van de tentoonstelling 'Repórter sem Beiras – Black Wires' in WIELS en Europalia Brasil.

Met bijdragen van Tolga Boz, Mohamed Hadj, Laura Hormans, Karima Moussaoui en Anthony Rits
Begeleiders workshop: Lode Delputte, Eric Gijssen en Annelies Vaneycken
Eindredactie: Lode Delputte
Grafisch ontwerp: Annelies Vaneycken
Druk: Nouvelles Imprimeries HAVAUX

Uitgegeven door

Pigeon Paper
www.pigeonpaper.org
D 12.643/2011/3

Met steun van
Nouvelles Imprimeries HAVAUX en WIELS

Met dank aan
Eric Gijssen, Koninklijk Atheneum van Anderlecht, Nouvelles Imprimeries HAVAUX en WIELS.

© December 2011. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage or retrieval system, without permission in writing from the publisher.

WIELS